

SEE MORE JESUS · WANTTOSEEMORE.COM

Ko e Hā 'oku Lea 'aki 'e he Tohitapu 'o Kau ki he Fai Feinga? — Ko e Tu'unga · Ngaahi Konga Tohitapu KJV mo e Ngaahi Fika 'a Strong

THE FOUNDATION · THE ORIGINAL STUDY, SET IN THE ANCIENT ORDER

Faivelenga — Akonaki Fakalotu'i Tefito 'o e Tohi Tapu

LEA FAKAHU'OFA

Ko e ako makatu'unga eni, pea 'oku kamata ia 'i he feitu'u 'oku kamata ai 'a e 'apositolo: pea koe'uhi ko e me'a ni, mou fai 'a e feinga kotoa. Ko e feinga ko e vave ia, mo e tokanga mo'oni, mo e holi lahi. 'Oku fokotu'u 'e he Folofola 'a e tangata faifeinga mo e tangata fakapikopiko ke nau nofo fakataha, koe'uhi ke tau vakai ki honau anga pea tau poto ai. Ko e nima 'o e tangata faifeinga te ne pule; ka 'e nofo lala pe 'a e fakapikopiko. Ka tokanga ki eni: 'oku hanga 'e he ngaahi fakakaukau 'o e tangata faifeinga 'o fakatatau ki he lahi. 'Oku 'ikai ke ma'u ngofua pe 'a e feinga 'i he nima; 'oku 'i he 'atamai foki. Fai 'a e feinga kotoa ke tanaki ki ho'omou tui 'a e anga-lelei. Pea 'oku hoko atu 'a e ngaue ki loto: 'oku fakafo'ou 'a e 'atamai, 'oku 'omi mo'ua 'a e fakakaukau kotoa pe ki he talangofua kia Kalaisi, kae'oua ke tau ma'u 'a e 'atamai 'o Kalaisi pea tauhi ai kitautolu 'i he melino haohaoa. Ko ia ko e taha 'oku ne totongi lelei kiate kinautolu 'oku nau kumi feinga kiate ia. Kumi ke mahino.

'ENI TOLU 'E FIU 'A 'ENI AKO 'O TALI:

1. Ko e hā 'a e faivelenga, pea 'oku fakafehoanaki fēfee'i 'e he Folofola 'a e tokotaha faivelenga mo e tokotaha fakapikopiko?
2. Ko e hā 'oku 'ilo'i 'oku fai 'e he tangata faivelenga — pea ko e hā 'oku ne kumi ki ai — 'o a'u ki he ngata'anga?
3. 'Oku faka'au 'e he faivelenga ki he tui, pea 'oku fakafo'ou fēfee' 'a e 'atamai kae 'oua ke tau ma'u 'a e finangalo 'o Kalaisi?

LEA MĀHINO FAKAKALESI

“fakatōtōivi” — **G4710 spoude** — fai vave, tokanga mātoato, tōtōivi

e taumu'a lea — 'oange 'a e tokanga kotoa pē (2 Pita 1:5); mou feinga ke fakapapau'i homou ui mo hono fili (2 Pita 1:10)

“**Fakapikopiko**” — **G3576 nothros** — fakato‘oto‘o, tō

ko e me'a 'oku 'ikai ngofua ke hoko ki he tokotaha faivelenga — 'oua na'a fakapikopiko, kae hoko ko e kau muimui kiate kinautolu 'oku nau ma'u fakahoko 'a e ngaahi tala'ofa (Hepelu 6:12)

“**信**” — **G703 arete** — faka‘ofa‘ofa, fakamālō, lelei taha

Ko e me'a 'oku tănaki 'e he faivelenga ki he tui (2 Pita 1:5); ko e lea tatau ia 'oku fakaliliu ko e fakamālō 'i he 1 Pita 2:9

“**lāngilangi**” — **G1391 doxa** — faka‘apa‘apa, fakamālō, nāunau

kuo ne ui kitautolu ki he lāngilangi mo e anga-lelei (2 Pita 1:3)

“**fakatotolo mateaki'i**” — **G1567 ekzeteo** — ke kumi atu, ke kumi ki mui

Ko ha tokotaha totongi ia kiate kinautolu 'oku kumi loto-mo'oni kiate ia (Hepelu 11:6)

“**fakaafeafe**” — **G2204 zeo** — ke vela, ke pupū

mo‘ulaloa 'i he laumālie, na'a ne ako'i faka'aufuli 'ae ngaahi me'a 'oe 'Eiki (Ngāue 18:25)

“**Fakafo'ou**” — **G342 anakainosis** — ko e fakafo'ou, ko e ngaohi ke fo'ou

liliu 'i hono fakafo'outa'i 'o homou 'atamai (Loma 12:2)

“**loto**” — **G3563 nous** — 'a e fakakaukau, mo e 'ilo'i

oku tau ma'u 'ae loto 'o Kalaisi (1 Kolinito 2:16)

“**Loto lelei**” — **G4995 sophronismos** — Ko e loto poto mo faka'pōto'po

'o ikai ko e laumālie 'o e manavahē, ka ko e mālohi, mo e 'ofa, mo e loto poto (2 Timote 1:7)

NGAAHI LEA MĀHU'INGA FAKAHEPELŪ

“**Faivelenga**” — **H2742 charuts** — māsila; naunau haha; koula lelei; fili fakapapau

e pule 'a e nima 'o e faivelenga (Palovepi 12:24); 'oku mahu'inga 'ae koloa 'o e tangata faivelenga (Palovepi 12:27)

“**Fakapikopiko**” — **H6102 atsel** — fakapikopiko, tomui

Ko e hala 'o e tangata fakapikopiko 'oku hangē ko e 'ā 'akau talatala (Palovepi 15:19); ko e lea tatau ia ko e fakapikopiko — 'alu koe ki he lō, 'a koe 'oku ke fakapikopiko (Palovepi 6:6)

“**Fakapikopikoa**” — **H6103 atslah** — fakapikopiko, fakapiko

'i he tō fakapikopiko lahi 'oku holoki ai 'ae fale (Kohéleti 10:18)

“**fai fakamātoato 'i hono kumi**” — **H7836 shachar** — ke kumi vave, ke kumi feinga

ko ia 'oku faifai fakamātoato ke kumi 'a e lelei, 'oku ne ma'u 'a e 'ofa ongongofua (Palovepi 11:27)

“**loto**” — **H3336 yetser** — fakakaukau, sapoo

ko ia 'oku fakalototo'a 'a hono loto kiate koe (Aiseá 26:3)

“**nofo**” — **H5564 samak** — ke nofo, ke fa'aki, ke poupou

te ke fakatolonga 'aki 'a e melino ha taha 'oku tu'u ma'u hono loto 'iate koe ('Isaia 26:3)

(Ko e'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku 'uhinga 'a e charuts (H2742, diligent) ko e faivelenga. 'Oku toe 'uhinga ia ki ha me'a haha malohi 'i he haha, koula lelei, mo e fili — ko e tele'a 'o e fili, Siola 3:14. 'Oku mahu'inga 'a e koloa 'o e tangata faivelenga: ko e fo'i lea tonu ko e koula.)

I. KE FAI 'AKI 'A E FAKATOTOLO KOTOA — KO E TAULA

A. 2 Pita 1:5 Pea koe'uhi ko ia, ke mou mātu'aki fai lahi, 'o taki hake ho'omou tui ki he lototo'a; pea ki he lototo'a 'ae 'ilo; **[G703 arete ■] [G4710 spoude ■]**

KE MOU MĀTU'AKI FAI LAHI → 'O TAKI HAKE HO'OMOU TUI KI HE LOTOTO'A.

II. HA TOKOTAHA MEA'I FAI NGAUE MO HA TOKOTAHA FAKAPIKO

A. Lea Fakatātā 12:24 ‘E ma’u ‘ae pule ‘e he nima ‘oe fa’a ngāue: ka ‘e mo’ulaloa ki he tukuhaui ‘aia ‘oku fakapikopiko. [H2742 charuts ■]

‘E MA’U ‘AE PULE ‘E HE NIMA ‘OE FA’A NGĀUE: KA ‘E MO’ULALOA KI HE TUKUHAI ‘AIA ‘OKU FAKAPIKOPIKO.

B. Lea Fakatātā 15:19 ‘Oku tataui ‘ae hala ‘oe tangata fakapikopiko mo e ‘ā ‘akau talatala: ka ‘oku hangamālie ‘ae hala ‘oe mā’oni’oni. [H6102 atsel ■]

KO E HALA ‘O E FAKAPIKOPIKO = KO HA ‘ĀPĀ ‘AKAU TALATALA; KA KO E HALA ‘O E MĀ’ONI’ONI KUO NGAOHI KE MĀ’ALĀLĀ.

C. Lea Fakatātā 18:9 Ko ia ‘oku fakapikopiko ‘i he’ene ngāue, ko e tokoua ia ‘o’ona ‘oku fa’a maumau me’a.

FAKAPIKOPIKO ‘I HONO NGAUE = TOKOUA KI HA TAHA ‘OKU MAUMAU LAHI.

D. Lea Fakatātā 19:24 ‘Oku fakafufū ‘e he tangata fakapikopiko ‘a hono nima ki hono fatafata, pea ‘oku ‘ikai te ne toe fa’a ‘omi ia ki hono ngutu.

‘OKU FAKAFUFŪ ‘E HE TANGATA FAKAPIKOPIKO ‘A HONO NIMA KI HONO FATAFATA → ‘OKU ‘IKAI TE NE TOE FA’A ‘OMI IA KI HONO NGUTU.

E. Lea Fakatātā 21:25 Ko e holi ‘ae fakapikopiko ‘e mate ai ia; he ‘oku fakafisi hono nima ki he ngāue. (26) ‘Oku manumanu ‘aupito ia ‘i he ‘aho ‘o po’uli: ka ‘oku fa’a foaki ‘ae mā’oni’oni ‘o ‘ikai te ne fa’a ta’ofia ia.

HE ‘OKU FAKAFISI HONO NIMA KI HE NGĀUE → KO E HOLI ‘AE FAKAPIKOPIKO ‘E MATE AI IA.

F. Lea Fakatātā 24:30 Na’aku ‘alu atu ki he ngoue ‘ae fakapikopiko, mo e ngoue vaine ‘ae tangata ta’efakakaukau; (31) Pea vakai, kuo vaoa ia ‘i he ‘akau talatala, pea ‘ufi’ufi ia ‘aki ‘ae talatala’āmoa, pea kuo maumau hono ‘ā maka ‘o ia. (32) Na’aku toki mamata, pea u fifili lahi ki ai: na’aku sio ki ai, pea ne akonaki’i au. (33) ‘Io, ‘e toe si’i pe ‘ae mohe, ‘e toe si’i mo e mo’umohea, ‘e toe si’i mo e fehulunaki ‘oe nima ke mohe: (34) Pea pehē, ‘e ha’u ai ho’o masiva ‘o hangē ha taha ‘oku fononga mai; mo ho’o paea ‘o hangē ha tangata ‘oku to’o mahafu.

KO E NGOUE ‘O E FAKAPIKO → KUO TUPU FUOFUA ‘AKI ‘AE TALATALA + KO E ‘A MAKA KUO HOLOKI HIFO → KO E MASIVA MO E MASIVA MEI HE MEA.

G. Tangata Malanga 10:18 Ko e me’a ‘i he fakapikopiko lahi ‘oku faka’a’au ke motu’a ‘ae fale; pea ‘i he ta’engāue ‘ae nima ‘oku tutulu ‘ae fale. [H6103 atslah ■]

KO E FAKAPIKOPIKO LAHI → ‘OKU HOLO AI ‘AE FALE; KO E FAKAPIKOPIKO ‘OE NIMA → ‘OKU TŌ AI ‘AE FALE.

H. Lea Fakatātā 19:15 ‘Oku hoko ‘ae mohe ma’u ‘i he fakapikopiko; pea ‘e fakamamahi ‘aki ‘ae fiekaia ‘ae laumālie ‘oku fakapikopiko.

KAKHA → MOHE MAMAFI; KO E LAUMĀLIE FAKAPIKOPIKO ‘E FAKAKAIVANGAINA.

I. Lea Fakatātā 6:6 ‘A koe ko e fakapikopiko, ‘alu ki he lō; tokanga ki he’ene anga, pea ke poto ai; (7) ‘Aia ‘oku ‘ikai hano fakahinohino, pe enginaki, pe ha pule (8) Ka ‘oku ne tokonaki ‘ene me’akai ‘i he fa’ahita’u mafana, ‘o ne tākaki ‘ene me’akai ‘i he ututa’u. (9) ‘A koe ko e fakapikopiko, ‘e fēfē hono fuoloa ‘o ho’o mohe? Te ke toki tu’u hake ‘afē mei ho’o mohe? (10) “‘E toe si’i pe ‘ae mohe, ‘e toe si’i mo e mo’umohea, ‘e toe si’i mo e fehulunaki ‘oe nima ke mohe:” (11) Pea pehē, ‘e ha’u ai ho’o masiva ‘o hangē ha taha ‘oku fononga mai, pea mo ho’o paea ‘o hangē ha tangata ‘oku to’o mahafu.

‘A KOE KO E FAKAPIKOPIKO → TOKANGA KI HE’ENE ANGA, PEA KE POTO AI.

(Ko e ngaahi fakakaukau tonu ‘oku ou ma’u — ‘Oku ngāue ‘aki ‘e he Palovepi 24 mo e Palovepi 6 ‘a e ngaahi lea tataui tu’o ua: ka ko e mohe si’i, mo e tulemohe si’i, mo e fehokotaki si’i ‘o e nima ke mohe ai. ‘Oku foaki tu’o ua ‘a e ngaahi lea, ko ia ‘oku mo’oni ai ‘a e fakatokanga.)

J. Lea Fakatātā 26:13 ‘Oku pehē ‘e he tangata fakapikopiko, “‘Oku ai ‘ae laione ‘i he hala: ‘oku ‘i he hala ‘oe kolo ‘ae laione.” (14) Hangē ko e fe’alu’aki ‘ae matapā ‘i hono me’a tautau, ‘oku pehē ‘aia ‘oku fakapikopiko ‘i hono mohenga. (15) ‘Oku fakafufū ‘e he fakapikopiko ‘a hono nima ‘i hono fatafata; pea ‘oku mamahi ia ‘i he’ene toe ‘omi ia ki hono ngutu. (16) ‘Oku poto hake ‘ae fakapikopiko ‘i he’ene mahalo ‘a’ana, ‘i he kau tangata ‘e toko fitu ‘oku fa’a tali ‘aki ‘ae lea ‘oku totonu.

'OKU PEHĒ 'E HE FAKAPIKO, 'OKU 'I AI HA LAIONI 'I HE HALA → 'OKU FIELOTO POTO IA 'I HONO 'ATA'ATA'I 'IHE FEFINE TA'E FA'A NGAUE, KAE 'IKAI KO E TANGATA 'E TOKOFITU.

K. Lea Fakatātā 12:27 'Oku 'ikai ke ta'o 'e he tangata fakapikopiko 'ae me'a na'a ne ma'u 'i he'ene tuli: ka 'oku mahu'inga 'ae koloa 'oe tangata fa'a ngāue.

KOE ME'A MA'U 'A HE TANGATA TŌTU'A = MAHU'INGA.

L. Lea Fakatātā 13:4 'Oku holi 'ae laumālie 'oe fakapikopiko, ka 'oku 'ikai te ne ma'u ha me'a: ka 'e fafanga'i 'ae laumālie 'oe fa'a ngāue.

KO IA 'OKU FAKAPIKOPIKO 'OKU HOLI, PEA 'IKAI HA'ANE ME'A; KA 'E SINOSINO 'A E LAUMĀLIE 'O E FAI TEFITO.

M. Lea Fakatātā 21:5 'Oku tupu 'ae mahu 'i he fakakaukau 'ae fa'a ngāue; ka ko e masiva pe kiate ia 'oku fai fakavavevave noa pe.

KO E NGAHI FAKAKAUKAU 'AE FA'A NGĀUE → MAHU; KO IA 'OKU FAI FAKAVAVEVAVE NOA PE → MASIVA.

(Hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — fakatokanga'i e foo'i lea: ko e ngaahi FAKAKAUKAU 'o e fa'a tōtōivi. 'Oku 'i he ngaahi fakakaukau 'a e fa'a tōtōivi ki mu'a pea toki 'i he nima. 'Oku toe foki 'a e ako ki he me'a ni 'i hono fakafo'outu'u 'o e 'atamai.)

N. Lea Fakatātā 11:27 'Oku ma'u 'ae ongoongolelei 'e ia 'oku kumi fakamātoato ki he lelei: ka ko ia 'oku kumi ki he kovi, 'e hoko mai pe ia kiate ia. **[H7836 shachar ■]**

KUMI FAKAMĀTOATO KI HE LELEI → MA'U AI 'AE ONGOONGOLELEI.

III. KO HA TOKOTAHA TAKI TAAU KIATE KINAUTOLU 'OKU NAU KUMI FAKATOTO'A KIATE IA

A. Hepelū 11:6 Ka 'i he ta'ema'u 'ae tui 'oku 'ikai mafai hono fakafiemālie'i: he ko ia 'oku ha'u ki he 'Otua, 'oku totonu ke ne tui 'oku ai ia, pea 'oku ne totongi kiate kinautolu 'oku kumi lahi kiate ia.

[G1567 ekzeteo ■]

PEA 'OKU NE TOTONGI KIATE KINAUTOLU 'OKU KUMI LAHI KIATE IA.

B. Kau 'Aposetolo 18:24 ¶ Pea na'e ha'u ki 'Efesō 'ae Siu 'e tokotaha na'e hinga ko 'Apolosi, na'e fanau'i ia 'i 'Aleksānitia, ko e tangata lea mālie ia, pea poto lahi 'i he ngaahi tohi. **[G2204 zeo ■]** (25) Pea kuo akonekina 'ae tangata ni 'i he hala 'oe 'Eiki; pea 'i he'ene loto fai velenga, na'a ne lea mo ako lahi 'aki 'ae ngaahi me'a 'ae 'Eiki, ka kuo 'ilo pe 'e ia 'ae papitaiso 'a Sione.

MĀFIMĀFI 'I HE NGAHI FOLOFOLA + VELA 'I HE LAUMĀLIE → NA'E AKO'I FAKAMĀTOATO 'AE NGAHI ME'A 'O E 'EIKI.

IV. KE MOU FAI FAKAPAPAU, KOE'UHI KE 'ILO'I KIMOUTOLU 'IATE IA 'I HE MELINO

A. 2 Pita 3:14 Ko ia, 'e kāinga, ko e me'a 'i ho'omou 'amanaki ki he ngaahi me'a pehē, mou hangahanga fai pe koe'uhi ke 'ilo 'e ia 'akimoutolu 'oku mou melino ta'eha'ila, mo ta'ehalaia.

KE KE FAI TAUPOTOPOTO → KE ILO KOE 'IATE IA 'I HE MELINO, TA'EHA MELA, MO TA'EHALAIA.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'itu'itui — 'i he vakai ki he lolotonga 'o ho'omou kumi ki he ngaahi me'a ko ia: kumi ki he ha ngaahi me'a? 'Oku fakahā mai 'e he veesi 'oku mu'omu'a pē ki he veesi ko 'eni 'a e ngaahi me'a ko ia.)

B. 2 Pita 3:10 Ka 'e hoko 'ae 'aho 'oe 'Eiki 'o hangē ha kaiha'a 'i he pō; 'aia 'e mole ai 'ae ngaahi langi 'i he longoa'a lahi, pea 'e vela 'o 'auha 'ae ngaahi tefito'i me'a, pea ko e fonua foki mo e ngaahi ngāue 'oku 'i ai 'e vela 'o 'osi ia. (11) Ko ia 'i he'ene pau pe ke 'auha 'ae ngaahi me'a ni kotoa pē, ko e hā 'ae anga 'oku taau mo kimoutolu 'i he 'ulungāanga mā'oni'oni mo e angafaka'otua; (12) 'O 'amanaki mo holi atu ki he hoko mai 'oe 'aho 'oe 'Otua, 'aia 'e vela 'o 'auha ai 'ae ngaahi langi, pea 'e vai 'i he vela lahi 'ae ngaahi tefito'i me'a?

KO HONO TALITALI AMANAKI + FAKATOTOTO KI HONO HA'U 'O E 'AHO 'O E 'OTUA → KO HA FA'AHINGA KAKAI KO 'ENE TAAU KE MOU HOKO KI AI.

C. Hepelū 6:11 Pea ko homau loto, ke taki taha fakahā 'ekimoutolu 'ae fa'a fakakukafi ko ia ki he 'ilo pau 'oe 'amanaki lelei 'o a'u ki he ngata'anga: **[G3576 nothros ■]** (12) Ke 'oua na'a mou fakapikopiko, ka 'e fa'ifa'itaki kiate kinautolu kuo nau lava'i 'i he tui mo e fa'a kātaki 'ae ngaahi tala'ofa.

FAKAHĀ 'A E TAAKI FAKAIVI TATAU KI HE NGATA'ANGA → 'OUA NA'A FAKAPIKOPIKO, KAE HOKO KO E KAU MULI 'O KINAUTOLU 'OKU NAU MA'U 'A E NGAHI TALA'OFA.

D. Hepelū 12:15 ‘O vakavakai lahi telia na’a tomui ha taha ‘i he ‘alo’ofa ‘ae ‘Otua; telia na’a ai ha aka kona ‘e tupu pea fakamamahi‘i ai ‘akimoutolu, pea ‘uli‘i ai ‘ae tokolahi;

KUO KUMI FAKATOKANGA’I → NEONGO HA TANGATA ‘E TOE MAHAMAHALO ‘I HE ‘OFA ‘AFIO ‘A E ‘OTUA.

E. 2 Pita 1:10 Ko ia, ‘e kāinga, ke ‘āsili ai ho’omou fai feinga ke fakatu’uma’u homou ui mo homou fili: he kapau te mou fai ‘ae ngaahi me’a ni, ‘e ‘ikai ‘aupito te mou hinga: **[G4710 spoude ■]**

KE ‘ĀSILI AI HO’OMOU FAI FEINGA KE FAKATU’UMA’U HOMOU UI MO HOMOU FILI → ‘E ‘IKAI ‘AUPITO TE MOU HINGA.

(Ko ‘eku ngaahi fakakaukau fakafo’ituitui — kapau te ke fai ‘ae ngaahi me’a ni: ko e hā ‘ae ngaahi me’a? Ko e ngaahi me’a na’e fakataha atu ki ho’o tui. Ko ia ‘oku hoko atu ai ‘ae ako ki he ‘uluaki me’a na’e fakataha atu: fakataha atu ki ho’o tui ‘ae angalelei.)

V. FAKALAHKI KI HO’O TUI ‘A E ANGALELEI

A. 2 Pita 1:3 ‘O fakatatau ki he foaki kiate kitautolu ‘e he’ene mālohi faka’otua ‘ae ngaahi me’a kotoa pē ki he mo’ui mo e angafaka’otua, ‘i he ‘ilo kiate ia kuo ne uiui‘i ‘akitautilu ki he hake’aki mo e mā’oni’oni: **[G703 arete ■] [G1391 doxa ■]**

‘E HE’ENE MĀLOHI FAKA’OTUA KUO NE FOAKI ‘AE NGAHI ME’A KOTOA PĒ → KUO NE UIUI‘I ‘AKITAUTOLU KI HE HAKE’AKI MO E MĀ’ONI’ONI.

B. 1 Pita 2:9 Ka ko e kakai kuo fili ‘akimoutolu, ko e kau taula’eiki faka’ei’eiki, ko e kakai mā’oni’oni, ko e kakai kuo fakatau; koe’uhi ke mou fakahā ‘ae ‘ulungāanga lelei ‘o ia na’a ne ui mai ‘akimoutolu mei he po’uli ki he’ene maama lahi: **[G703 arete ■]**

KO HA TOKATOKA KUO FILI + KO HA TAUTAHA FAIOSOFO FAKATU’I + KO HA PULE’ANGA MĀ’ONI’ONI + KO HA KAKAI MAHU’INGA MAKEHE → FAKAHĀ ATU ‘A E NGAHI FAKAMĀLŌ Kiate ia.

(Ko e ngaahi fakakaukau totonu pē eni ‘a’aku — ko e fakamālō ‘i heni ko e arete (G703, virtue), ko e lea tatau pē mo e virtue. Ko kinautolu kuo ui ‘e he ‘Otua ‘oku nau fakahā ‘a e ngaahi virtue ‘o ia na’a ne ui ‘akinautolu mei he fakapo’uli ki hono maama fakaofufo ‘a’ana.)

C. Filipai 4:8 E kāinga, ko hono faka’osi eni, ke ‘ilonga ‘ae ngaahi me’a ‘oku mo’oni, ke ‘ilonga ‘ae ngaahi me’a ‘oku matamatalelei, ke ‘ilonga ‘ae ngaahi me’a ‘oku totonu, ke ‘ilonga ‘ae ngaahi me’a ‘oku mā’oni’oni, ke ‘ilonga ‘ae ngaahi me’a ‘oku faka’ofa’ofa, ke ‘ilonga ‘ae ngaahi me’a ‘oku ongoongolelei; kapau ‘oku ai ha lelei, pe ha me’a ke fakamālō’ia, tokanga ki he ngaahi me’a ko ia. **[G703 arete ■]**

KAPAU ‘OKU AI HA LELEI → TOKANGA KI HE NGAHI ME’A KO IA.

D. Filipai 4:6 ‘Oua na’a tokanga mamahi ki ha me’a ‘e taha; kae fakahā atu ho’omou holi ‘i he me’a kotoa pē, ki he ‘Otua, ‘i he lotu mo e lotu tāuma’u mo e fakafeta’i. (7) Pea ko e melino ‘oe ‘Otua, ‘aia ‘oku lahi hake ‘aupito ‘i he fa’a ‘iloa, te ne malu’i homou laumālie mo homou loto ‘ia Kalaisi Sisu.

OUA TE KE TOKANGA MO HA MEA → ‘E TAUHI ‘E HE MELINO ‘O E ‘OTUA HOMOU LOTO MO HOMOU ‘ATAMAI.

VI. FAKAFO’OU KOE ‘I HE FAKAFO’OU ‘O HO ATAMAI

A. Loma 12:1 Ko eni, ‘e kāinga, ‘oku ou kole ai kiate kimoutolu, ko e me’a ‘i he ngaahi ‘alo’ofa ongongofua ‘ae ‘Otua, ke mou ‘atu homou sino ko e feilaulau mo’ui, mo mā’oni’oni, mo lelei ki he ‘Otua, ‘aia ko e ngāue ‘oku taau mo kimoutolu ke fai. **[G342 anakainosis ■]** (2) Pea ‘oua na’a fakatatau ‘akimoutolu ki he māmani: ka ke mātū’aki liliu ‘akimoutolu ‘i he fakafo’ou ‘o homou ‘atamai, koe’uhi ke mou ‘ilo pau ‘ae finangalo ko ia ‘oe ‘Otua, ‘a hono lelei, mo hono ‘aonga, mo hono haohaoa.

OUA NA’A MOU FAKATATAU KI MĀMANI NI → LILIU ‘AKI ‘AE FAKAFO’OU ‘O HOMOU ATAMAI → AHI’I ‘AE FINANGALO ‘OE ‘OTUA ‘AIA ‘OKU LELEI, MO TAAU, MO HAHAOA.

(Ko e ngaahi fakakaukau totonu ‘oku ou ma’u — ‘oku foaki mai ‘a e sino, ka ‘oku fakafo’ou ‘ae tangata ‘i he fakafo’ou ‘o e ‘ATAMAI. ‘I heni ‘oku afe ki loto ‘a e faivelenga: ‘oku ‘ikai ko e ngāue ‘a e nima pē, ka ko e ngaahi fakakaukau ‘o e tangata faivelenga.)

B. 2 Kolinitō 10:3 He neongo ‘oku mau ‘a’eva ‘i he kakano, ka ‘oku ‘ikai te mau tau fakakakano: (4) (He ko e mahafutau ‘o ‘emau tau ‘oku ‘ikai fakakakano, ka ‘oku mālohi lahi ‘i he ‘Otua ke holoki hifo ai ‘ae ngaahi kolo mālohi;) (5) ‘O holoki ki lalo ‘ae ngaahi fakakaukau, mo e me’a mā’olunga kotoa pē, ‘oku ne

fakahikihiki ia ki he 'ilo 'oe 'Otua, pea 'oku ne fakavaivai 'ae mahalo kotoa pē ki he talangofua kia Kalaisi;

TALAKI HIFO 'AE NGAHI FAKAKAUKAU → 'O 'OMAI KI HE PŌPULA 'AE FAKAKAUKAU KOTOA PĒ KI HE TALANGOFUA KIA KALAISI.

C. 1 Kolinitō 2:16 “He ko hai 'oku ne 'ilo 'ae finangalo 'oe 'Eiki, koe'uhi ke ne akonaki'i ia?” Ka 'oku tau ma'u 'ae finangalo 'o Kalaisi. **[G3563 nous ■]**

KA 'OKU TAU MA'U 'AE FINANGALO 'O KALAISI.

D. Filipai 2:5 Ke 'iate kimoutolu 'ae loto ni, 'aia foki na'e 'ia Kalaisi Sisu: (6) Ko ia, 'i he'ene 'i he tatau mo e 'Otua, na'e 'ikai pehē 'e ia ko ha fa'aoa ke na taha mo e 'Otua: (7) Ka na'a ne fakamasivesiva'i 'e ia ia 'o ne to'o kiate ia 'ae tatau mo e tamaio'eiki, pea fanau'i ia 'i he tatau 'oe tangata: (8) Pea kuo 'ilo ia 'i he tatau 'oe tangata, na'a ne fakamo'ulaloa'i ia, pea talangofua ki he mate, 'io, 'ae mate 'i he 'akau.

KE MA'U 'E KIMOUTOLU 'AE LOTO KO IA NA'E 'I KALAISI SĪSŪ FOKI → NE FAKAVAIVAI IA + TALANGOFUA 'O A'U KI HE MATE.

(Ko 'eku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — 'oku pehē 'e Kolinitō 'oku tau ma'u 'a e 'atamai 'o Kalaisi; 'oku pehē 'e Filipai TUKU ke 'i ai 'a e 'atamai ko ia 'iate kimoutolu. Ko e me'a 'oku tau ma'u, kuo pau ke tau tuku ke mo'ui ia 'iate kitautolu.)

E. Loma 8:6 He ko e loto fakakakano, ko e mate ia; ka ko e loto fakalaumālie, ko e mo'ui ia mo e melino. (7) Koe'uhi ko e loto fakakakano, ko e taufehi'a ia ki he 'Otua: he 'oku 'ikai ke mo'ulaloa ia ki he fono 'ae 'Otua, pea 'oku 'ikai 'aupito fa'a fai ke pehē. (8) Ko ia ko kinautolu 'oku 'i he kakano, 'oku 'ikai te nau fa'a fai ke fiemālie 'ae 'Otua. (9) Ka 'oku 'ikai 'i he kakano 'akimoutolu, ka 'i he Laumālie, 'o kapau 'oku nofo'ia 'akimoutolu 'e he Laumālie 'oe 'Otua. Pea ko eni, kapau 'oku 'ikai ma'u 'e ha tangata 'ae Laumālie 'o Kalaisi, 'oku 'ikai 'a'ana ia.

KO E FAKAKAKANO 'I HE LOTO = MATE; KO E FAKALAUMĀLIE 'I HE LOTO = MO'UI MO E MELINO.

F. 'Isaia 26:3 Te ke tauhi ia 'i he melino haohaoa, 'aia 'oku fa'aki hono loto kiate koe: koe'uhi 'oku ne falala kiate koe. **[H5564 samak ■] [H3336 yetser ■]**

'AIA 'OKU FA'AKI HONO LOTO KIATE KOE → TE KE TAUHI IA 'I HE MELINO HAOHAAO.

G. 'Efesō 4:23 Pea ke fakafo'ou 'akimoutolu 'i he tefito 'o homou loto; (24) Pea ke 'ai 'ekimoutolu 'ae tangata fo'ou, 'aia 'oku fakatupu ke tatau mo e 'Otua 'i he angatonu mo e mā'oni'oni mo'oni.

FAKAFO'OU 'I HE LAUMĀLIE 'O HO 'ATAMAI → AI HE TANGATA FO'OU.

H. 2 Timote 1:7 He na'e 'ikai foaki 'e he 'Otua kiate kitautolu 'ae laumālie 'oe manavasi'i; ka ko e mālohi, mo e 'ofa, mo e loto fakapotopoto. **[G4995 sophronismos ■]**

'OKU 'IKAI KO E LAUMĀLIE 'O E ILIFIA → MĀFIMĀFI + 'OFA + LOTO POTO.

I. Filipai 4:13 'Oku ou fa'a fai 'ae ngaahi me'a kotoa pē 'ia Kalaisi 'oku ne fakamālohi'i au.

'OKU OU FA'A FAI 'AE NGAHI ME'A KOTOA PĒ 'IA KALAISI 'OKU NE FAKAMĀLOHI'I AU.

J. 1 Pita 1:13 Ko ia ke nono'o 'ae no'otanga vala 'a homou loto, pea le'o, 'o 'amanaki lelei 'o a'u ki he ngata'anga, ki he lelei 'e 'omi kiate kimoutolu 'i he fakahā 'o Sisu Kalaisi;

NONO'O HOMOU LOTO KI HE NGAUE → 'AMANAKI LELEI KI HE NGATA'ANGA.

K. Filipai 4:8 E kāinga, ko hono faka'osi eni, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku mo'oni, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku matamatalelei, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku totonu, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku mā'oni'oni, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku faka'ofa'ofa, ke 'ilonga 'ae ngaahi me'a 'oku ongoongolelei; kapau 'oku ai ha lelei, pe ha me'a ke fakamālō'ia, tokanga ki he ngaahi me'a ko ia.

KO E ME'A KOTOA PĒ 'OKU MO'ONI + FAKA'APA'APA + MĀ'ONI'ONI + MA'A + FAKA'OFO'OFA + LELEI HONGE → FAKAKAUKAU KI HE ME'A NI.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakatāutaha — 'oku foki mai 'a e ako ki he feitu'u na'e kamata ai: ke fai 'aupito 'a e faivelenga. 'Oku 'ikai ko e faivelenga ha ngāue 'a e nima pē. 'Oku ngāue ia ki loto, kae 'oua kuo fakafo'ou 'a e 'atamai, 'o 'omi ke pōpula ki he talangofua kia Kalaisi, pea tu'u ma'u 'iate ia 'i he nonga haohaoa.)

2 Pita 1:10 Ko ia, 'e kāinga, ke 'āsili ai ho'omou fai feinga ke fakatu'uma'u homou ui mo homou fili: he kapau te mou fai 'ae ngaahi me'a ni, 'e 'ikai 'aupito te mou hinga:

HE KAPAU TE MOU FAI 'AE NGAHI ME'A NI, 'E 'IKAI 'AUPITO TE MOU HINGA.

2 Pita 1:11 He ko ia 'e tuku ai kiate kimoutolu 'o lahi 'aupito 'ae hū'anga ki he pule'anga ta'engata 'o hotau 'Eiki mo e Fakamo'ui ko Sisu Kalaisi.

KO E HŪ 'OKU FOAKI FAKAAVA LAHI KIATE KIMOUTOLU → KI HE PULE'ANGA TA'ENGATA.

(Ko hoku ngaahi fakakaukau fakafo'ituitui — ko eni 'ae akonaki kotoa 'i ha mānava 'e taha. 'Oku kamata ia 'i hono fai 'ae ngāue lototo'a kotoa pea 'osi 'i ha hū 'e fakangofua atu kiate koe 'o lahi 'aupito. 'I hono vaha'a: 'oku fakahoa mo fakafepaki 'ae fa'a ngāue mo e fakapikopiko. 'Oku hā mai ia 'i hono kumi 'ae 'Otua pea mo e tatili ki hono 'aho. Pea hoko atu ia ki loto — ko hono tātaki atu 'ae mā'oni'oni ki he tui, fakafo'ou 'ae loto, 'o 'omi 'ae ngaahi fakakaukau kotoa ke mo'ulaloa kia Kalaisi — kae 'oua ke tu'u ma'u 'ae tangata 'i he 'Otua 'i he melino haohaoa, pea 'e 'ikai 'aupito te ne hinga.)

SIVI AKO

1. 2 Pita 1:5 — Ke mou mātu'aki fai lahi, 'o taki hake ho'omou tui ki he:

- a) 'ilo
- b) angafele'i
- c) kātaki

2. Palovepi 12:24 — 'E ma'u 'ae pule 'e he nima 'oe fa'a ngāue:

- 'E ma'u 'ae pule
- och b) ke mo'ua 'i he tukuhau
- c) fakasino'i ke sino

3. Hepelu 11:6 — 'Oku ne totongi kiate kinautolu 'oku:

- a) tui 'oku 'iai ia
- b) ha'u ki he 'Otua
- ke kumi lahi kiate ia

4. 2 Pita 3:14 — Mou hangahanga fai pe koe'uhi ke 'ilo 'e ia 'akimoutolu:

- a) 'i he melino, ta'eha'ila, mo ta'ehalaia
- b) 'i he 'ulungāanga mā'oni'oni kotoa mo e angafaka'otua
- c) fakatatau mo ha longoa'a lahi

5. Loma 12:2 — Ke mātu'aki liliu 'akimoutolu 'i he:

- a) 'ae 'ofa mata'ofa 'ae 'Otua
- b) ho'o ngāue fakapotopoto
- c) 'ae fakafo'ou 'o homou 'atamai

6. Loma 8:6 — Ko e loto fakakakano, ko e:

- a) mo'ui mo e melino
- b) mate
- c) melino haohaoa

7. 'Aisea 26:3 — Te ke tauhi ia 'i he melino haohaoa, 'aia 'oku fa'aki hono loto kiate koe:

- a) fa'aki kiate koe
- b) fakato'oto'o
- c) nono'o hake

KI'I TOHI 'O E NGAHI TALI: 1-b, 2-a, 3-c, 4-a, 5-c, 6-b, 7-a

'E LAHI HONO VAHEVAHE 'O E AKO KO 'ENI

KO E FOUNGA 'OKU FAKALAHİ ANGE AI 'E HE AKO: 'OKU FAKAHOKO KI HE ANGA-LELEI 'A E 'ILO, PEA KI HE 'ILO, 'A E MAPULE'I

KO E FOUNGA 'OKU A'U AI 'A E ME'A NI KI HONO NGATA'ANGA: 'OKU MUIMUI 'A E KAU FAIVELENGA KIATE KINAUTOLU 'OKU NAU MA'U, 'I HE TUI MO E KĀTAKI, 'AE NGAHI TALA'OFA (HEPELŪ 6:12). 'OKU Ō FAKATAHA 'A E FAIVELENGA MO E TUI MO E KĀTAKI, 'O A'U KI HE NGATA'ANGA.

'OKU MAHU'INGA 'A HONO NGAHI LEA: KO E CHARUTS (H2742, DILIGENT) KO E LEA IA 'OKU 'UHINGA KI HE FAIVELENGA. KO E LEA FOKI IA KI HE KOULA LELEI PEA MO E TELE'A 'OE FILI — KO E TANGATA FAIVELENGA KO HA TANGATA KUO NE FILI, PEA 'OKU MAHU'INGA 'AUPITO 'ENE KOLOA.

KO HONO NGĀUE'AKI ENI KIATE KOE: KO HONO FAKAFO'OU 'O E 'ATAMAI (LOMA 12:2) KO E NGĀUE FAKALOTO IA 'O E FAIVELENGA. 'AVE 'A E FAKAKAUKAU KOTOA PĒ KE PŌPULA KI HE TALANGOFUA KIA KALAISI (2 KOLINITO 10:5), PEA KE TAUHI KOE 'I HE MELINO HAOHAA (AISEA 26:3).

→ KO HONO 'UHINGA KI HE TA'ENGATA: FAI KE FAIVELENGA, PEA HE'IKAI TE MOU HINGA 'I HA TAIMI 'E TAHA. 'E FOAKI FAKALAHĪ KIATE KIMOUTOLU HA HŪ KI HE PULE'ANGA TA'ENGATA (2 PITA 1:10-11).

KO E HĀ 'OKU FIEMĀ KE KE FAI KOE'UHI KE KE MO'UI?

Vakai ki 'eta ako Tohitapu — "Ko e hā 'Oku Totonu ke U Fai ke U Mo'ui ai"

SOURCES & CREDITS

Scripture: Revised West Version (Public Domain) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.
Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).
Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0); Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).
Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).
© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).